

Ryc. 14.1. Ząb i jego otoczenie. A. Obraz ogólny: 1 – zębina, 2 – szkliwo z liniami Retziusa (3), 4 – cement pierwotny (bezkomórkowy), 5 – cement wtórny, 6 – szyjka anatomiczna, 7 – komora zęba, 8 – kanał korzeniowy, 9 – otwór szczytowy, 10 – odontoblasty, 11 – więzadła skośne, 12 – więzadło wachlarzowate, 13 – więzadło pierścieniowe (część cementowo-dziąsłowa), 14 – więzadło szczękowo-dziąsłowe, 15 – tkanka łączna wiotka oębnej, 16 – nabłonek dziąsła, 17 – złącze szkliwno-nabłonkowe, 18 – szyjka kliniczna, 19 – kość zębodołu. B. Obraz mikroskopowy zębiny: wo – poprzecznie przecięta wypustka odontoblastu biegnąca w kanalik, zo – zębina okołokanalikowa (ostonka Neumanna), z – zębina międzykanalikowa. C. Obraz mikroskopowy szkliwa: p – pryzmat przecięty poprzecznie

kalkosferytów. Tam, gdzie kalkosferyty nie zlewają się z sobą całkowicie, pozostają rejony niezmineralizowanej istoty organicznej o nazwie **przestrzeni międzykulistych**. Przestrzenie te układają się zgodnie z przebiegiem tzw. linii konturowych Owena, które odzwierciedlają nierównomierną mineralizację kolejnych warstw zębiny w czasie jej wzrostu przez apozycję.

Zębina utworzona jest prawie wyłącznie z istoty międzykomórkowej. Charakter komórkowy mają jedynie przebiegające przez nią wypustki komórek zębinotwórczych (odontoblastów), leżących na pograniczu miazgi i zębiny. Wypustki te, tzw. **włókna**